

Morski razbojnik

Spisal kapitan Frederick Marryat.

Iz angleščine prevel J. M.

Bila je res jako lepa in kakor vse njene rojakinje jako živahna. One dni, ko je bila na krovu ladje s svojim očetom in jih je "Enterprise" spremljala do pristanišča, je bilo popolnoma dovolj, da sta se vneli dve sreči, ki se tako lahko vnamejo, kakor sta bila Klara d'Alvarez in Edvard Templemore. Menih je ostal na krovu španske ladje, ker na "Enterprise" in bilo prostora niti za dueno, niti zanj, njen oče don Feliks de Masos de Cobas pa je imel preveč opravila s svojimi cigaretami, da bi bil pazil na hčer.

Po prihodu na suho je bil Edvard Templemore povabljen h guvernerju na posestvo zunaj mesta ob krasnem zalivu na otoku južni strani. Stanovanje v mestu je bilo pridržano za uradne posle in razne slovesne prilike. Bilo je pa sicer tudi pretoplo za trajno bivanje in guverner je vsak dan prebil tamkaj le nekoliko ur.

Edvard Templemore je ostal na otoku samo nekoliko dni in je prejel pri odhodu od očeta zgoraj omenjeno pismo za angleškega admirala, od hčerke pa zahtevalo nepremisljive zvestobe do angleškega poročnika. Ob povratku je izročil pismo admiralu, ki je bil z njegovim vedenjem popolnoma zadovoljen.

Ko je dobil zopet povelje za križarjenje, kar se je navadno zgodilo vedno, kadar ni bilo drugega opravila, je Edvard admiralu opomnil, ali ne bi bilo dobro, da vzame, če pride zopet blizu Porto Rica, odgovor na pismo španskega guvernerja. Admiral, ki je vedel ceniti dobre odnose s tujci, je temu pritril ter mu izročil pismo. Lahko si mislimo, da je bil drugi sestanek, kar se tiče mlade gospodične mnogo bolj presrečen od prvega, dasi nista bila niti duena, niti menih zadovoljna s tem. Spoznala sta bila namreč kmalu, da je njiju varovanka v nevarnosti, da se ne seznani s krivoverskimi nazori.

Treba je bilo torej pozornosti in ker dela tajnost ljubezen mnogo mikavnejšo in krasnejšo, je prešla Klara dolgo pismo in pa daljnogled. V pismu ji je Edvard izpotočil, da se kolikorkrat mu bo le mogoče prikaže s svojo ladjo na južni strani otoka in da bo vselej čakal znamenja, ki naj bi mu ga ona dala z določenega okna, češ, da je spoznala njegovo ladjo. V noči po vsakokratnem znamenju pride s čolnom na suho ter se sestane z njo na določenem prostoru. Vse to je bilo jako lepo in zgodilo se je, da se je Edvard štirikrat ali petkrat sestel s Klaro, ne da bi ga kdo opazil, in zopet in zopet sta si obnavljala prisege in obljube. Dogovorila sta se, da takrat, ko on zapusti postajo, tudi ona odide od očeta in z doma ter njemu zaupa svojo srečo in bodočnost.

Marsikateremu našemu čitatelju se utegne zdeti čudno, da admiral ni opazil teh pogostih posetov v Porto Ricu, posebno ker je moral Edvard ob povratku pokazati ladjin zapisnik. Toda admiral je bil popolnoma zadovoljen z Edvardom kakor tudi z njegovo vne- mo za križarjenje, kadar ni bilo drugega opravila. Zapisnike njegove ladje so prinesli na suho vedno lepo zavite in zapечатene. Ad- miralov tajnik je vrgel vso stvar v kot in se ni brigal več zanj, Edvard pa je imel vedno pripravljeno dolgo zgodbo, da jo pove, kadar prisede k admiralovi mizi.

"Enterprise" je bila kmalu na to poslana v Antigo in Edvard je mislil, da je to izvrstna prilika za poset njegove Klare d'Alvarez;

zaraditega se je na povratku ustavil na običajnem mestu. Kmalu je zapazil belo zaveso na oknu.

"Evo znamenja," je dejal eden izmed pomorskih kadetov, ki je stal blizu njega — bili so namreč že tolikokrat na tem mestu, da je že vse moštvo na "Enterprise" vedelo za njegovo skrivnost — "dala je znamenje, da se ustavimo."

"Da vi ustavite svojo neumnost, Warren," je odgovoril Edvard smehoma. "Kako morete kaj vedeti o tem?"

"Sodim le po vzrokih in učinkih in vem, da bom moral iti nocoj še na suho in vas čakati."

"To ni nemogoče. Ukažite zaviti prednja jadra. Gledati moramo, da pridemo za ono predgorje."

Marren je govoril prav. Zvečer, nekoliko preden se je stemnilo, je moral spremljati svojega poveljnika na suho, "Enterprise" pa je ostala na svojem mestu s svetiljko na navadnem prostoru.

"Zopet enkrat, draga Klara!" je rekel Edvard, ko je odgrnil njeno dolgo tenčico in jo pritisnil na prsi.

"Da, Edvard, zopet enkrat — toda bojim se, samo enkrat."

"Kako moreš misliti kaj takega?"

"Molči, Edvard, tega mi ne smeš več reči. Sveta Devica! Ako bi pater Rikardo to slišal! Meni se zdi, da mu je morala Inez povedati vse, zakaj tako resno me pogleduje."

"Nikar, Edvard, se ne šali, temveč poslušaj me. Ako je Inez povedala, me bodo tukaj iskali in zaraditega se ne smeja shajati vsaj tukaj ne. Gotovo ti je znan mali zaliv zadaj za skalo, ni dosti dalje odtod, in tam je podzemeljska jama, kjer te počakam. Prihodnjic se morava sniti tamkaj."

"Torej se snideva tam, vendar ali ni preblizu obrežja? Ali se ne boš bala mož v čolnu, ki te utegnejo videti?"

"Teda morava še dalje od obrežja. Samo Rikardo je, ki se ga bojim, in pa dona Maria. Sveta nebesa! Ako bi moj oče vedel o tem, bi bila izgubljena — ločena za vselej!" Klara je ihtec položila glavo na Edvardovo ramo — in solze so ji tekale v potokih.

"Ničesar se ti ni treba bati, Klara! Tiho! Čul sem šumenje v onim pomarančnih drevesih. Poslušaj!"

"Da, da!" je šepetala Klara, "tam je nekdo. Proč! Dragi Edvard! Proč!"

Klara je skočila od njega ter odhitela proti gozdiču. Tudi Edvard se je vrnil, skakal po ozki stezi skozi grmovje in je bil kmalu na obrežju in v svojem čolnu. "Enterprise" je prišla zopet domov in Edvard se je napotil k admiralu.

"Delo imam za vas, Templemore," mu je dejal admiral ob povratku, "pripravljeni morate biti, da odidete takoj na delo! Dobili smo nekaj za vas!"

"Nadejam se, da vam ustrežen!" je odgovoril poročnik.

"Tudi jaz se nadejam in ako mi prinesete dobro poročilo o vsej stvari, dobite še en znak na svoje rame. Ladja 'Amelia' je pri otokih Barbadoes videla in zasledovala razbojniško ladjo, ki že toliko časa nadleguje in vznemirja Atlantski ocean; zdi se mi, da je ni vsem mojem brodovju ladje, ki bi jo mogla ujeti, razen 'Enterprise'."

Hranite vrednostne papirje!

Zelo nespametno je, kdor nima lepo v redu spravljanih svojih vrednostnih papirjev, kot potrdil, zavarovalniških polic, bondov itd.

Kupite si bokso za spravljene vrednostnih papirjev in imejte svoje listine spravljene in pod ključem.

NAROČITE JO ŠE DANES!

EICHHOLZER AND CO., INC.
Forest City, Pa.

Gentlemen: — Enclosed find remittance \$1.39 for which please send me postpaid one bond box.

Name _____

Address _____

City or town _____

EICHHOLZER & CO. Inc.

FOREST CITY, PA.

Širite "Amer. Slovenca"!

ZNIZANE CENE Povestnih knjig.

Da bo našim čitateljem omogočeno, nabaviti si za zimski čas primerno zabavno berilo, SMO ZNIZALI CENE KNJIGAM NAŠE ZALOGE tako, da bodo vsakomur dosegljive. Naročite si eno ali več IZMED KNJIG V SLEDEČEM SEZNAMU:

Agitator. Povest iz slovenskega življenja. Prej 80c, zdaj	60c
Bele noči. — Mali junak. Dve mični povesti. Prej 50c, zdaj	40c
Četrtek. Napeta povest iz londonskega življenja. Prej 75c, zdaj	60c
Dve sliki. Dve povesti s podeželskega življenja. Prej 50c, zdaj	40c
Furij. Burna povest mladeniča. Prej 75c, zdaj	60c
Homerjeva Ilijada. Starogrška pravljica. Prej 45c, zdaj	35c
Izlet g. Broučka v XV. stoletju. Prej 50c, zdaj	40c
Iz življenja za življenje. Kratke poučne povesti. Prej 20c, zdaj	15c
Kresalo duhov. Zanimiva povest iz irskega življenja. Prej \$1.00, zdaj	75c
Krivec. Napeta povest iz vojnega časa. Prej 50c, zdaj	40c
Moje življenje. Slike iz življenja pisatelja Cankarja. Prej 70c, zdaj	55c
Mimo ciljev. Zbirka zanimivih povesti. Prej 50c, zdaj	40c
Na negotovih potih. Zelo poučna in zanimiva povest. Prej 30c, zdaj	20c
Naša leta. Pretresljive povesti. Prej \$1., zdaj	75c
Naše življenje. Mične povesti pisatelja Meška. Prej 75c, zdaj	60c
Naši ljudje. Zbirka povesti iz slovenskega življenja. Prej 40c, zdaj	30c
Nihilist. Napeta povest iz resničnega življenja. Prej 40c, zdaj	30c
Obiski. Iz življenja naših znamenitih mož. Prej \$1.25, zdaj	95c
Ob tihih večerih. Zbirka zanimivih povesti. Prej \$1.00, zdaj	75c
Patria. Zanimiva povest iz irskega življenja. Prej 30c, zdaj	20c
Vrtec. Zbirka povesti in poučnih člankov. Prej 75c, zdaj	55c

Kdor naroči iz gornjega seznama knjig najmanj za \$4.00, dobi povrh še brezplačno povestno knjigo Tolminci.

Naročilom blagovolite priložiti potrebni znesek in jih pošljite na

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.

PISANO POLJE

J. M. Trunk

Dodatne opazke.

(Dalje.)

Prav tako je upravičeno vprašanje: Odkod organsko življenje sploh? Gotovo, se strinjam. "To vprašanje rešuje veda." Enako pravilno. Ampak kako? G. Molek zajaha konjička vede in — rešuje. Spravi se na bakterije, kemikalne snovi, električno potenčnost... kemikalno-električni proces... vse precej v redu, ker veda ima pred seboj še celo morje nerešenega, in nihče ne more zahtevati, da bi veda kar dirjala... tudi veda se evolucio- nira.

Ampak zdaj pride vsaj nekaj tudi — Molekove vede. Jaz sem menil: počasi, počasi, ne prehitro, da pride veda do sa- pe, kakor pravimo. Veda naj se loti začetka, naj začne pri glavi. Vprašanje se glasi, in g. Molek sam pravi, da je upravi- no: Odkod... organsko živ- ljenje? To vendar znači: Kako se je začelo, kakšen je začel- tek? Tu pa g. Molek poskoči in z njim vsi evolucionisti. — "Znanost ne potrebuje detajlir- ne razrešitve 'začetka', ker že ima dovolj drugih doka- zov..." He, he. Da rabim pri- mero. Znanost bi vedela pove- dati o rokah, nogah, prsih, ko- ži, krvi... ampak o — glavi, najvažnejšem delu telesa... nak... tega, glave, ni treba, ker zadostuje n. pr. kak re- pek.

G. Molek pa — filozofira še dalje: "Veda sploh ne govori o kakem 'začetku', ker ve, da ga ne more nikjer najti." Sijajna veda, pa slovesno pripozna tak bankrot! In kakor kak na- dut berač, se ta "veda" še da- lje postavlja: "Bolj in bolj se utrjuje mnenje pri resnih znanstvenikih, da je treba iz- ključiti sploh vsak argument o 'začetku', toraj o pojmu, da ima ta ali ona stvar nekeje za- četek, kjer je prej absolutno ni bilo. Ta pojm je treba eno- stavno zavreči..." Sure, Mike, ker ta "veda" na "upravičeno" vprašanje nima odgovora. Je treba kratkoma vprašanje — zaklati, gotovo iz same ljubez- ni do tistih "neresnih znanstve- nikov", ki bi se utegnili s takim "upravičenim" vprašanjem — osmešiti. He, he... Takega "umgrupiranja" v svetovni vojski ni bilo. Razvija se, pa se ni začelo razvijati!

G. Moleku in taki "vedi" prav malo pomaga, ako sledi dolg citat iz nekega dr. G. A. Dorseyja. Ako slepec slepca vo- di, oba v jamo padeta, to ve vsak otrok.

Če g. Moleku zadostuje taka "veda", naj mu. Meni se ni ravno treba sklicevati na niko- gar, ker vsaj zame, vsebuje pojm procesa tudi začetek ta- kega procesa, Molekov ali Dor- seyev "večni proces" je zame trikoten krog. Kadar bo taka veda, ki govori o "večnem procesu", dokazala, da je dva- krat dva — pet, se tudi jaz — "umgrupiram".

Počasi, počasi. Jaz sem opo- minjal k počasni hitrosti. zdaj sem jaz sam postal počasno hi- tero, ali hitro počasen. "Le po- časi, g. Trunk," zavira g. Mo- lek.

Gre za postanek živih bitij iz neživih snovi, in o razliki med živo in neživo "snovjo", kakor pravi g. Molek, a ni to- čno. Pri tem sem jaz govoril o nezmislivosti. In tu sem se ba- je — prenaglil. "Počasi... holt... veeeee... kliče g. Mo- lek, in začne razlagati, da ne- kako "ni bistvene razlike med živo in neživo snovjo", in po- prašuje: "Kdo more dokazati, da so nežive prirodne abso- lutno mrtve?" Še več počasno- sti bo treba.

Mrtvost zemlje je pri vpra-

šanju pest na oko, "večno me- hanično gibanje" je svetla te- ma, in "elektroni v stanicah Trunkovih možganov" so o- cvirki. Ako se samole krepko poprašuje: "Kje je bistvena razlika med živo in neživo snovjo?" in se enako krepko od- govarja brez kakih dokazov: "Je ni. Razlika je le v stop- njah," potem organični in an- organični svet še dolgo ne pri- deta skupaj.

Ker navaja g. Molek svojo avtoriteto, dr. Dorseyja, naj sledi nekaj tudi od moje strani, da "ne bom sam odgovoren za svoje trditve." Praktični zdrav- nik dr. A. Breclj piše: "V prazen nič se je razblinila do- meva nekaterih prirodoslov- cev polpretekle dobe (g. Mo- lek jih ima za najnovejše, v Evropi so se že davno prežive- li), češ, da je kje kaka živa snov, prasluz ali podobnega imena, ki je brez posebnega zloga, kakršne so rudnine, in vendar živa. Najnižja življen- ska enota je stanica, ki je že po svoji oblikovni sestavi bi- stveno (jaz podčrtal) različna od enovitih neživih prirodnin."

Ali: "Zaman so se svoj čas (pozor, smo že davno preko) trudili učenjaki, da bi zasledili kje v prirodi prirodnino, ki bi kazala v svojem zlogu ali svoji obliki prehod med neživi- mi in živimi prirodninami. — Dandanes ne trati resen priro- doslovec časa s takim iska- njem, ker je prepričan o po- polni brezuspešnosti."

G. Molek je toraj prepozno vstal. Vem, da poreče, da ni, in je bil morda še celo prvi na nogah. Malo poriba oči, nekaj ni v redu, zato se korajžno od- reže: "Pojme o živem in neživ- em je treba radikalno revidi- rati."

Pripoznam, da ima resna ve- da še široko polje pred seboj. Morda bodo amerikanski uče- njaki posebno uspešni, ker so jim bogata sredstva na razpo- lago. Isti dr. A. Breclj pravi: "... se hočemo držati vsesko- zi srednje poti. Nikjer se ne greši toliko na račun in škodo resnice ko v spisih te vrste, ko se istovetijo ali zamenjujejo prenaplajene domneve ali sa- movoljne razlage z gotovimi dejstvi. Poznanje življenja go- di naši vedoželjnosti, koristi našim življenjskim potrebam, a je hkrati važen temelj naše- mu naziranju o svetu. Zato je treba bolj ko kje drugod vest- no razločevati med ugotovlje- nimi in priznanimi dejstvi ter več ali manj verjetnimi podme- nami, ki so poskusne razlage dejstev ali pa začasna mašila za vrzeli našega znanja."

Nastejem nekaj ugotovlje- nih in bistvenih razlik med or- ganičnim in anorganičnim sve- tom: sestava, pojavljanje, ob- stojni pogoji, rast, odzivnost, sposobnost popravljanja, mno- žitev in ploditev.

Niti najhipermodernejša "re- vizija" pojmov ne bo nikdar prišla preko teh — prekopov.

"Brez treh elementov og- ljenca, vodika in kisika ni živ- ljenja," pravi in piše Molekov dr. Dorsey. Za bistvo življenja je to toliko vredno, kakor če pravimo: "Brez moke ni kru- ha."

(Dalje prih.)

Huda nesreča železniskega kurjača.

Na železniški progi Osijek- Dalj se je pripetila dne 16. no- vembra huda nesreča. 25letni kurjač Anton Bolgar se je pri delu sklonil predaleč iz loko- motive. Pri tem je z vso silo za- del ob telefonski drog. Kur- jač je omahnil raz lokomotivo ter obležal nezavesten s smr- nonevarnimi poškodbami.

TISKARNA AMERIKANSKI SLOVENEK

DOBRO

delo, postrežbo
in nizko ceno
dobite pri nas!

Pišite nam po cene
predno oddate
naročilo drugam!

AMERIKANSKI SLOVENEK

1849 West 22nd Street,
CHICAGO, ILL.

IZVRŠUJEMO

točno in po najnižjih cenah vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela. Zlasti se priporočamo slavnim društvam za tiskanje vseh uradnih tiskovin. Istotako vsem trgovcem, obrtnikom in posameznikom. Prestavljamo iz slovenščine na angleško in obratno. Nobeno naročilo preveliko, nobeno premalo.